



Informacijski list o kontrolnoj kupovini upućen privrednim faktorima koji prodaju pivo sa niskim procentom alkohola, duhanske proizvode i lijekove za koje nije potreban recept. Ova brošura vam pruža informacije o tome šta je kontrolna kupovina, te vas obavještava da općina može provesti ovu formu nadzora trgovine. Također, naglašavamo značaj toga da sami trgovci provode određene rutine za kontrolu starosne granice pri prodaji ovih proizvoda.

Kontrolna kupovina piva sa niskim procentom alkohola, duhana i lijekova za koje ne treba recept

INFORMACIJE ZA VAS KOJI PRODAJETE SLABO PIVO, ALKOHOL I LIJEKOVE

Prema odredbama Zakona o alkoholnim pićima (2010:1622), Zakona o duhanskim proizvodima (1993:581) te Zakona (2009:730) o trgovini određenim lijekovima bez recepta, općinski organi imaju pravo izvršiti kontrolnu kupovinu slabe pive, duhanskih proizvoda i lijekova za koje ne treba recept. Iz ove brošure možete saznati šta zapravo kontrolna kupovina znači za vas koji prodajete slabo pivo, duhanske proizvode i lijekove za koje ne treba recept.

Šta je kontrolna kupovina?

Kontrolna kupovina znači da osoba koja je starija od 18 godina, ali koja izgledom djeluje mlađe, testira da li joj je dozvoljeno da kupi slabo pivo, duhanske proizvode ili lijekove bez pokazivanja legitimacije.

Zašto postoje zakonske odredbe o kontrolnoj kupovini?

Zakon daje općini, koja se smatra nadzornim tijelom, poboljšanu mogućnost da kontroliše da li privredni subjekti koji prodaju slabo pivo i duhanske proizvode uvijek provjeravaju da li je mušterija napunila 18 godina. Isto važi i za prodaju lijekova jer je općina, i u tom slučaju, nadzorni organ.

NEMOJTE ZABORAVITI informisati vaše uposlenike o tome da vas kontrolanti kupovine mogu posjetiti!

Starosna granica i kontrola starosne granice

U skladu sa Zakonom o alkoholnim pićima, Zakonom o duhanskim proizvodima i Zakonom o trgovini određenim lijekovima koji se prodaju bez recepta, slabo pivo, duhanski proizvodi i lijekovi koji se prodaju bez recepta, uključujući nikotinske zamjenske proizvode, se ne smiju prodavati ili izručivati osobama mlađim od 18 godina. Osoba koja prodaje ove proizvode mora provjeriti da li kupac ima napunjenih 18 godina.

Najlakše se uvjeriti da je kupac navršio 18 godina tako što ćete tražiti legitimaciju. Ako ste nesigurni u starost kupca, uvijek tražite legitimaciju. Ako mušterija nema sa sobom legitimaciju, ili ju ne želi dati na uvid, ne smijete joj dozvoliti da kupi slabo pivo, duhanske proizvode ili lijekove.

Kako općina provodi kontrolnu kupovinu?

Kontrolna kupovina je metoda kojoj općina smije pribjegavati da bi kontrolisala da prodavci slabog piva, duhanskih proizvoda i lijekova u maloprodaji redovno kontrolišu da li kupac ispunjava uslov vezan za starosnu granicu.

Rezultat kontrolne kupovine služi kao osnova za dijalog između općine i prodavača ovih roba. Općina ima pravo da obavi kontrolnu kupovinu a da prije toga ne obavijesti prodavača. Sa druge strane, nakon izvršene kontrolne kupovine, općina mora, što je moguće prije, izvijestiti prodavača o kontrolnoj kupovini i njenom rezultatu.

Općina ne smije upotrebljavati kontrolnu kupovinu kao osnovu za administrativne mjere protiv prodavača. To znači da općina, vama kao prodavaču, na primjer, ne smije uručiti zabranu prodaje ovih proizvoda zbog rezultata kontrolne kupovine.

O ovome možete pročitati više u brošuri kontrollkóp koja je prevedena na nekoliko jezika na internetskoj stranici: <http://www.folkhalsomyndigheten.se/publiceratmaterial/publikationer/Kontrollkop>

Zašto je potrebna kontrolna kupovina?

Većina prodavača slabog piva, duhanskih proizvoda i lijekova drži znak o starosnoj granici od 18 godina na vidljivom mjestu, te informiše mušterije na dobar način. Međutim, rutine za kontrolisanje starosne granice se mogu poboljšati. Kontrolna kupovina je dobra metoda za kontrolu ovih rutina i pruža potporu vama kao privrednom faktoru da biste poboljšali rutine i održavali ovu potrebnu starosnu granicu pri prodaji proizvoda. Pri razgovoru, nakon izvršene kontrolne kupovine, općina se može uvjeriti da vi i vaše osoblje razumijete pravilnik koji reguliše ovo područje, te može ući dublje u razloge zbog kojih starosna granica za prodaju ovih proizvoda postoji. Općina vas, također, može informisati o riziku koji izbor da ne tražite

ZA VIŠE INFORMACIJA KONTAKTIRAJTE VAŠU OPĆINU.

legitimaciju od kupca nosi za vas lično. Prodaja slabog piva, duhanskih oda ili lijekova osobi mlađoj od 18 godina se smatra nezakonitim djelom i prodavač može, u tom slučaju, dobiti novčanu kaznu ili kaznu zatvora.

Alkohol i duhan su stvari koje izazivaju ovisnost i štete zdravlju. Starosna granica služi da ograniči pristup mlađih osoba ovim robama i sprječava da mladi rano počinju konzumirati alkohol i/ili duhan. Lijekovi koji se prodaju bez recepta mogu, ako se koriste na pogrešan način, izazvati velike štete za zdravlje. U maloprodaji, sem apoteka, ne postoji mogućnost da mladi dobiju savjete vezane za upotrebu lijekova.

Starosna granica je zato važna jer poboljšava zdravlje ljudi u Švedskoj i sprječava pogrešno korištenje lijekova. Prodavač snosi odgovornost za organizaciju trgovine koja se mora obavljati na takav način da mušterije mlađe od 18 godina ne mogu kupiti ove proizvode.

Kontrola koju vrsi prodavač

Vi kao prodavač ovih proizvoda ste dužni kontrolisati prodaju slabog piva, duhanskih proizvoda i lijekova. To se naziva sopstvenom kontrolom. Sopstvena kontrola znači da morate imati program iz kojeg proizilazi koje rutine vi i vaše osoblje trebate pratiti da biste ispunili zakonske uslove za trgovinu. Jedna od najvažnijih stavki u tom programu je osiguravanje toga da se poštuje starosna granica od 18 godina. Također, dužni ste pružiti svom osoblju informacije i pomoć kako bi oni mogli slijediti zakonske odredbe pri prodavanju ove robe.

Modele za pravljenje programa za sopstvenu kontrolu možete dobiti od općine, ili ih možete skinuti sa stranice ustanove Folkhälsomyndigheten:

Program sopstvene kontrole za duhanske proizvode

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/tillsyn-och-regelverk/tillsyn-tobak/tillsyn-tobaksforsaljning>

Program sopstvene kontrole za pivo sa niskim procentom alkohola

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/amnesomraden/tillsyn-och-regelverk/tillsyn-alkohol/folkol>

Pravilnik i upute za program sopstvene kontrole za trgovinu lijekovima za koje nije potreban recept možete naći na stranici ustanove Läkemedelsverket:

<https://www.lakemedelsverket.se/malgrupp/Apotek--handel/Receptfritt-i-affarerna/Regler-och-vagledning>

